

11:18 - 1400 دی 29، گوشه

["Yanvar "Dnya Mslman Azrbaycanllar Gn 19](#)

Sabiq Sovetlər Birliyində sosialist quruluun dalmas v 19 yanvar hadissi Azrbaycan tarixində .mslmanazrlırların tarixi dən nəqtsi v byk bir gndr

Arannews :SSR-nin parəccedil;alanmaa trf üz qoymas v dövltin ziflmsi il srhdırıñızartıitirdi v Azrbaycann dindar xalq bundan istifad edırıñ ran srhdırıñ trf axdlar. Onlar hr gün Araz çaynn sahilin glir, orada dayanaraq “Allahu kbr” v “La ilah illallah” üarlar ssındırırdılr. Onlar bu üarlarla ran v iranllara öz sevgilrini .nümayi etdirirdılr

ran şlam Respublikas qabaqcadan bel bir hadisnin ba vercyini gözliyirdi. Ona gör d azrbaycanllar qarłamaq üçün hazrlamıd. rann aradrma v tdqiqat mrkzırinin m'lumatlarnda Azrbaycan xalqınn ran v slama hdsiz sevgi bıslıdıklırvurulanırd. Hmçinin qeyd olunurdu ki, kommunist hakimiyytinin zıflıcyı, yaxud süqut edcyı tqdirdmütlıq bu sevgi tnlıyi .özünü rana axn formasında göstrck Digr trfdn d m'lumatlardan aydn olurdu ki, sosialist rejiminin 70 illik yasaqlar onlarn şlam v rana qar olan sevgi v hsrtırınıyüzqat artrb. Ona gör d ran xalq v hökumt qüvvıri srhdırıñ glmi v tam hazır vziyyət idilr. Mrkzdn göstri verilmidi ki, Azrbaycan xalq srhdırıñ trf gldikd v ran torpana daxil .olduqda, onlar qarlaşınlar v rana girilrin mane olmasınlar

Müslman Azrbaycann xalq 70 il idi ki, bel bir günün intizarnn çkirdi. Bilsuvardan Naxçvana qdr srhd boyunca Arañ imal sahili hr gün üar verrkran v slama sevgilrini elan ednazrilrl dolurdu. Yetmi illik repressiya v sarıtn azad olmu xalq çox sevinirdi. Bellikl, 19 yanvarda Azrbaycann müasir tarixinin böyük bir hadissi ba verdi. Gündlik üarlar onlar qane etmirdi. 19 yanvar şhr saat 10-a qdr üar verdilr. Onlar rus hrbi qüvvıriñ müdaxıl etmeycin min deyildi. Rus qüvvıri izdihamn qarsıdan geri çkıldı v Azrbaycan xalq srhd axaraq tikanlı mftillri qrıllar, soyuq q gününd özırinı Araç çayna vurdular v ran torpana ayaq qoydular. Sanki böyük bir ordu rana daxıl olurdu. SSR hökumti bu hadisdn tamamil çaqnlıq içind idi, ordu n edcyini bilmirdi. Onlar bu qdr cmiyytin birdn-bir coaraq, srhd manelrini adlayaraq, rana daxıl olacaqların .gözlmirdi

Beynixalq qayda-qanunlarnıñ olaraq, ran heç bir mane yaratmad. Çünki azrılrıñ “Allahu kbr” v “La ilah illallah” üarlar il özırinin tarixi vtnırin sevgilrini nümayi etdirirdılr. Azrbaycan xalq rana ayaq basan kimi bu inanılmaz hadisdn vcd glib vtn torpan öpdü. Yetmi il şlam, ran v mam Rza (), mscid v dindarlıq hsrti il yaadqların deyirdi. Onlar drhal mscidlər axdlar, mam Hüseyn () bayraqlарın sinırın sxb ziyarət etdi, Quran oxudular. Eyni zamanda çoxlu ran vtnıda da Azrbaycana daxıl oldu. Azrbaycan xalq da iranlılar kimi öz qonaqpvrliklərinin nümayi etdirdi, sovqat v töhflırinı iranlı qonaqlarına .hdiyy etdi

Azrbaycan halisinin bu hrkatndan vahimy dümü v çox hiddtlm SSR hökumti camaat qorxutmaq v bu gedi-gliin davam etmsinin qarsn almaq mqsdilkommunist partiyasnn siyasi bürosunun v xsn M. Qorbaçovun mri il SSR-nin digr bölglrindn bir çox hrbi bölmlr Bakya trf hrkt etdi. Qrmz Ordu gec vaxt Bakya girdi v 20 yanvarda xalq qtliam etdi. Ordunun bu cinayti nticsind 135 nfr öldü v 700-dn çox insan yaraland. Qorbaçovun bu böyük shvi xalqn sovet sosialist hökumtin qar nifrtin sbb oldu. Sonda Azrbayacan xalq hamlqla ayaa qalxd. Azrbaycann kommunist partiyasnn rhbrinin hökumtin hrbi tyyarsi il Moskvaya qaçd. SSR hökumtinin zifliyi artq daha çox görünmkd idi.

Azrbaycan xalq öz hrktini v rana gedi-gliini davam etdirirdi. Htta onlarn çoxu randan geri qaytmaq istmirdi. Ancaq rannaidiyyatl mmurlar .çarsiz qalaraq onlara Quran hdiyy edrk geri qaytmaa raz salrdlar yanvar günü Azrbaycann zkal v ayq xalqnn yetmi illik 19 kommunizmsindromunu sndraraqözlrinin slam v rana sevgilrini nümayi etdirdiklri gündür. Bir xalqn 70 il anti-din v anti-ran tbliatndan sonra öz kimliyini qorumas, tarixi vtnini unutmamas olduqca .böyük v dyrli idir v unudulmamaldr Ruslar bu xalqa ran v slam unutdurmaq üçün çox böyük xrclr çkmidirl. Ancaq onlarn bu proqram Azrbaycann .müslman xalqnn qlbind slam v rana mhbbt çevrilmidi SSR hökumti azrilr üçün saxta tarix yazmd. Azrbaycann sabiq prezidenti (Heydr liyev) deyirdi ki, bizim milltimizin tarixini ruslar yazmdr. Mn d onun ksini desm, xalq inanmaz. Ruslar yeni kimlik formaladrmaq v hr eyi unutdurmaq üçün rb lifbasn da dyidirl. Amma azrilr 19 yanvarda bütün bu mkirli siyastlri tarixin zibil qutusuna tulladlar v mllri il sübut etdirl ki, qiyamt günün kimi heç bir ks onlar slamdan v tarixi vtnlrindn ayra bilmz. Bu gün rann, slamn v Azrbaycann tarixind bir dönü nöqtisi kimi bdi olaraq qalacaq.Biz bu sbbdn 19 yanvar dünyann müslman azrilri v azri nslinin kimliyin qaytd gün kimi elan etmk qrarna gldik. 19 Yanvar azrilrin kimliyini tam kild göstrn bir güzgüdür. Azrilrin kimliyini öyrnmk istyn hr ks bu gün baxsn. Onlar 70 il repressiyadan, güclü anti-din v anti-ran tbliatndan sonra rana daxil olan kimi mam Hüseynin () bayrana trf getmkl Auran unutmadqlarn, Qurana trf getmkl vhyi unutmadqlarn, mscid üz tutmaqla ibadt v bndliyin sas mramlar olduunu nümayi etdirdirl. Onlar öz keçmilrini v tarixi vtnlrini unutmadqlarn bildirmk üçün rana üz tutdular.gr bir günü dünya azrilri üçün adlandrmaq lazmdrsa, onu azlqda olanlar v qeyri-azrilr deyil, azrilrin ksriyyti adlandrmal v günü tyin etmlidir. Ümumiyytl, hr bir hmiyytli id qrar .çxarmaq mntiq baxmndan çoxluun vasitsil olmaldr Biz bundan sonra hr il 19 yanvar “Dünyann Müslman Azrilri” günü kimi qeyd edib hm bu qhrmanl uca tutacaq, hm d Arazn hr iki trfind yaayan azrilr arasnda müqdds mnvi laqni qoruyacaq ki, dümnlr öz ks-tbliatlar il bdbinlik v ayrla sbb olmasnlar. Biz hr il bu .günü uca tutub qeyd edcyik ki, azrilrin tarixi v kimliyi thrif olunmasn .Azrilrin bu dyrli hrkti bir çoxlarnn batil fikirlrini puç etdi Bzi qüvvlr bu hadisnin tarixini 31 dekabr kimi göstrirlr.Mn bunu uca

tutmaa çaldqlarna gör onlara minntdaram. Ancaq onlardan istyirm ki, birincisi, bu önmlı id biziml birlikd olsunlar, ikincisi is hadisnin dqiq tarixini dyidirmsinlr. 31 dekabrda heç bir hadis ba vermmidir v bu zmtli hrkt 19 yanvar günü olmudur. Halbuki, tarixi hadislər subyektiv fikirlrl .dyidirilməlidir

il önc Sovetlər Birliyinin parçalanmas rəfsind 1368-ci Gün 32 ilinin dey ayında (m. 1990-c ilin yanvar ay) ran v SSR srhələrind böyük bir hadis ba verdi v bu, 19 yanvar hadisi kimi tarixin yaddan Bu baxmdan, 31 dekabr məslisi xyaldan baqa bir ey deyil. 19 yanvar təriflərdən qorumaq, o günün dyrləndiriləmsi vəbəynlxalq bir gün kimi qeyd etmək məqsidi il bütün dünya azrilrinin təmsil olunduu qlobal .mdni mrkz yaratmaa həzərq